

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างแผนการสอน
แผนการสอนกลุ่มควบคุม
(การสอนแบบปกติ)

แผนการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพฯ   ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4   ภาคเรียนที่ 2
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6   เรื่อง กระบวนการแก้ปัญหา
 แผนการสอนที่ 2 เรื่อง ฝึกทักษะการแก้ปัญหา (1)   เวลา 2 คาบ

สาระที่ 3: เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล
 การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
 และมีคุณธรรม
 ตัวชี้วัด ม 3.1 ม.4/5 แก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญ

กระบวนการแก้ปัญหา เป็นการเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถผ่านพ้นอุปสรรคหรือปัญหาต่างๆ ได้ โดยมีวิธีการขั้นตอน คือ วิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา เลือกเครื่องมือและออกแบบขั้นตอนวิธี ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบและปรับปรุงวิธีการ โดยหลักสำคัญที่จะทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ คือ ขั้นตอนวิธีในการแก้ปัญหา ซึ่งสามารถเขียนบรรยายในรูปแบบของรหัสจำลอง

รหัสจำลอง (Pseudo code) เป็นการใช้อำบรรยายเพื่ออธิบายขั้นตอนวิธีในการแก้ปัญห การเขียนรหัสจำลองไม่มีรูปแบบที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความถนัดของผู้เรียน ซึ่งการใช้รหัสจำลองในการออกแบบวิธีการแก้ปัญหา มีข้อดี คือ เขียนง่ายโดยคำถึงเพียงวิธีการแก้ปัญหาเท่านั้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหาได้
2. นักเรียนออกแบบวิธีการแก้ปัญหาได้
3. นักเรียนแก้ปัญหาได้
4. นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้หลักการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง “ทำอย่างไรดี”ให้นักเรียนทุกคนดู
2. สุ่มถามนักเรียนว่า “หากนักเรียนเป็นตัวละครในเรื่องนักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร”
3. เมื่อนักเรียนร่วมแสดงแนวทางในการแก้ปัญหาเรียบร้อยแล้วครูจึงกล่าวเชื่อมโยงแนวคิดในการแก้ปัญหานักเรียนกับการเขียนรหัสล่าลองเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้ที่เรียนจากสัปดาห์ที่แล้ว เรื่อง แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

ขั้นฝึกทักษะ

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 3 คน แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรับสื่อการสอนจำลองสถานการณ์เรื่อง พาของ 3 สิ่งข้ามฝั่ง และสื่อการสอนจำลองสถานการณ์ เรื่อง พากันข้ามฝั่ง
2. ครูแจกใบงานที่ 1 เรื่อง ฝึกทักษะการแก้ปัญหา (1) และอธิบายวิธีการทำแล้วจึงให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดกระบวนการแก้ปัญหา
3. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาแล้ว จากนั้นจึงตอบคำถามลงในใบงานที่ 1
4. สุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแนวคิดวิธีการแก้ปัญหากลุ่มตนเองที่หน้าชั้นเรียน
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มฟังแนวคิดของเพื่อน พร้อมกับพิจารณาเปรียบเทียบกับแนวคิดของกลุ่มของตนเอง
6. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่มีแนวคิดในการแก้ปัญหาที่แตกต่างจากกลุ่มของเพื่อนออกมานำเสนอเพิ่มเติมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดซึ่งกันและกัน

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นในวิเคราะห์ปัญหาและการเขียนรหัสล่าลองพร้อมกับเปรียบเทียบปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนในคาบที่ผ่านมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ทำอย่างไรดี
2. สื่อจำลองสถานการณ์ เรื่อง พาของ 3 สิ่งข้ามฝั่ง

3. สื่อจำลองสถานการณ์ เรื่อง พากันข้ามฝั่ง
4. ใบงานที่ 1 เรื่อง ฝึกทักษะการแก้ปัญหา (1)

การวัดและประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. แบบประเมินใบงาน

บันทึกหลังสอน

.....
.....
.....

ลงชื่อ ..... ผู้สอน
(นายอรรฎพจน์ แสงสนิท)

ใบงานที่ 1
เรื่อง แบบฝึกทักษะการแก้ปัญหา (1)

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย (X) ในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (ข้อละ 1 คะแนน)
จำนวน 10 ข้อ คะแนน 10 คะแนน เวลา 40 นาที

***หมายเหตุ ***ข้อที่ 1-5 ใช้กับเกมคอมพิวเตอร์ประกอบการสอน “พายเรือข้ามฝั่ง” และ
ข้อ 6-10 ใช้กับเกม “มนุษย์กินคน”

1. สิ่งสุดท้ายที่จะต้องนำขึ้นฝั่งเพื่อให้เกมชนะคือข้อใด
  - ก. แกะ
  - ข. คน
  - ค. ผัก
  - ง. หมาป่า
2. ข้อมูลออกคืออะไร
  - ก. หมาป่า ข้ามฝั่งได้
  - ข. หมาป่า แกะ ข้ามฝั่งได้
  - ค. หมาป่า ผัก ข้ามฝั่งได้
  - ง. หมาป่า แกะ ผัก ข้ามฝั่งได้
3. หากต้องการเล่นเกมให้ชนะ จะต้องพายเรือข้ามฝั่งอย่างน้อยที่สุดกี่ครั้ง
  - ก. 7
  - ข. 8
  - ค. 9
  - ง. 10
4. จากโจทย์ข้อที่ 3 จะต้องนำแกะข้ามฝั่งทั้งหมดกี่ครั้ง
  - ก. 2
  - ข. 3
  - ค. 4
  - ง. 5
5. ข้อใดต่อไปนี้เป็นไปได้

ก. ทิ้งหมาป่าไว้กับแกะ	ข. ทิ้งแกะไว้กับผัก
ค. นำผักไปกับกับแกะ	ง. นำหมาป่าไปกับผัก

6. ข้อมูลเข้าคืออะไร
- คน มนุษย์กินคน
  - คน มนุษย์กินคน เรือ
  - คน เรือ
  - มนุษย์กินคน เรือ
7. ข้อใดต่อไปนี้เป็น ไม่ถูกต้อง
- เรือบรรทุกได้ครั้งละ 2 คน
  - ต้องพาคนและมนุษย์กินคนทั้งหมดข้ามฝั่งจึงจะชนะ
  - ทั้งคนและมนุษย์กินคนพายเรือได้
  - ปล่อยคนไว้บนเกาะน้อยกว่ามนุษย์กินคนได้
8. ข้อมูลออกคืออะไร
- คน 3 คน ที่ข้ามฝั่งแล้ว
  - มนุษย์กินคน 3 คน ที่ข้ามฝั่งแล้ว
  - คน 3 คน และมนุษย์กินคน 3 คน
  - คน 3 คน และมนุษย์กินคน 3 คน ที่ข้ามฝั่งแล้ว
9. จากโจทย์ข้อที่ 8 จะมี มนุษย์กินคน 2 ตน อยู่ในเรือและข้ามฝั่ง ก็รอบ?
- 2   ข. 3
  - 4   ง. 5
10. จงเลือกคำตอบใส่ลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามลำดับ

เริ่มต้น		
นำ	กับ	ขึ้น
เรือข้ามฝั่ง		
นำ	ขึ้นเรือกลับมาฝั่ง	
เดิม		
นำ	กับ	ขึ้น
เรือข้ามฝั่ง		

- มนุษย์กินคน คน, คน, มนุษย์กินคน มนุษย์กินคน, มนุษย์กินคน
- มนุษย์กินคน คน, คน, มนุษย์กินคนคน, คน
- มนุษย์กินคน คน, มนุษย์กินคน, มนุษย์กินคน คน, มนุษย์กินคน
- มนุษย์กินคน คน, คน, มนุษย์กินคน คน, มนุษย์กินคน